

Η Ελένη Τσαμαδού μας μιλά για τους «Ανέμους του Χρόνου»!

Το νέο βιβλίο της Ελένης Τσαμαδού «Άνεμοι του Χρόνου» κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις Ψυχογιός (περισσότερα για το βιβλίο δείτε [εδώ](#)).

Κυρία Τσαμαδού, πείτε μας λίγα λόγια για το βιβλίο.

Το βιβλίο κινείται σε δύο χρόνους, στο 1999 και στα μέσα και τέλη του δέκατου πέμπτου αιώνα. Μια καλόγρια οδηγεί, μέσα από τη διήγησή της έναν, αρχικά απρόθυμο να την ακολουθήσει, δικηγόρος ένα ταξίδι στο χώρο και στο χρόνο, επιδιώκοντας, όπως λέει ν' αλλάξει το ρου της Ιστορίας και να ξαναβρεί την κόρη της που έχασε κατά την Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως. Μέσα από τη διήγησή της μαθαίνουμε εκτός από τη δική της ιστορία και το μεγάλο έρωτά της, και κάποιες πτυχές της Ιστορίας μας, γνωστές και λιγότερο γνωστές, γνωρίζουμε σημαντικές προσωπικότητες του παρελθόντος, όπως τον Πλήθωνα και τον Βησσαρίωνα, αλλά και τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο και ζούμε τις τελευταίες στιγμές της Βυζαντινής αυτοκρατορίας. Είναι άραγε όλα ένα παιχνίδι του νου ή μπορούμε ή θα μπορέσουμε κάποτε στο μέλλον να ταξιδέψουμε στο χωροχρόνο;

Πόσο καιρό σας πήρε για την έρευνα και τη συγγραφή του;

Συνολικά τέσσερα χρόνια. Έρευνα, γράψιμο, σβήσιμο και ξαναγράψιμο.

Τι σας ενέπνευσε για να γράψετε για μία περίοδο, για την οποία δε γνωρίζουμε πολλά;

Τα τελευταία σαράντα χρόνια του Βυζαντίου είναι πολύ κρίσιμα, αλλά και ενδιαφέροντα. Υπάρχει μια συνεχής διαπάλη και ανακατάταξη σε γεωπολιτικό επίπεδο, ενώ παράλληλα παρατηρείται μια πρώιμη αναγέννηση των γραμμάτων στο Μυστρά. Εξέχουσες προσωπικότητες της διανοήσης, όπως ο Πλήθων και ο Βησσαρίων, έλαμψαν τότε. Και οι δύο πίστευαν και διακήρυσσαν την ελληνικότητα του γένους και αγωνίστηκαν με συμβουλές και παραινήσεις προς τους αυτοκράτορες και τους Δεσπότες του Μυστρά για την αναγέννηση της άλλοτε ισχυρής αυτοκρατορίας.

Διαβάσατε πάρα πολλά ιστορικά βιβλία, προκειμένου να κατανοήσετε την εποχή και να μας αποδώσετε με τόση ακρίβεια, ακόμα και πράγματα από την καθημερινή ζωή. Ποιο ιστορικό στοιχείο/πραγματικότητα σας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση;

Οι επιστολές του Βησσαρίωνος προς τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο με τις οποίες τον συμβούλευε για την καλύτερη διακυβέρνηση και τα μέτρα που θα έπρεπε να πάρει για να αναγεννηθεί σε σωστές βάσεις η αυτοκρατορία. Ο Βησσαρίων είναι μια τραγική και παρεξηγημένη μορφή. Τον βαρύνει το στίγμα της μεταστροφής στον καθολικισμό και παραβλέπεται το γεγονός ότι σε όλη του τη ζωή τον διακατείχε η αγωνία και μέριμνα για η σωτηρία του γένους των Ελλήνων. Πήγε στη Δύση γιατί έτσι πίστευε πως θα μπορούσε να βοηθήσει καλύτερα την πατρίδα του. Μέχρι το θάνατό του, πάσχιζε να οργανώσει σταυροφορίες στη Δύση κατά των Τούρκων. Όταν όμως όλες οι προσπάθειές

του απέτυχαν δώρισε την πολύτιμη τεράστια βιβλιοθήκη του στη Βενετία παρακαταθήκη για τους Έλληνες για να μη χάσουμε τις ρίζες μας, όπως έλεγε, και υπόδουλοι σε γένος κατώτερο καταντήσουμε σαν τους αρχαίους είλωτες.

Με εντυπωσίασε επίσης η προσωπικότητα του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, όπως μας τον παρουσιάζει ο Φραντζής μέσα από το Χρονικό του.

Στο βιβλίο, παρουσιάζονται πολλά πρόσωπα, μερικά απ' τα οποία έζησαν καταστάσεις που χαρακτηρίζονται από τραγικότητα. Ποιον ήρωά σας (άνδρα ή γυναίκα) συμπονέσατε περισσότερο;

Μιλώντας για τα μη ιστορικά πρόσωπα, θα σας πω ότι είναι όλοι παιδιά μου, και συμπάσχω μαζί τους, παρόλο που εγώ είμαι η αιτία για τα παθήματά τους. Είναι δύσκολο να σας πω ποιόν συμπόνεσα περισσότερο. Ίσως η Ζαμπία, να είναι η πιο αδικημένη. Είναι μια γυναίκα που λόγω ανατροφής ή ιδιοσυγκρασίας ψυχρή που δεν είναι σε θέση να καταλάβει και να χαρεί τη ζωή. Το ξέρει πως ο άντρας της αγαπά άλλη και όταν χάνει τα παιδιά της και δε μπορεί αποκτήσει άλλα δέχεται να μεγαλώνει ένα παιδί που ξέρει, ή υποψιάζεται πως είναι καρπός παράνομου δεσμού του άντρα της.

Έχετε σπουδάσει νομικά και έχετε δουλέψει για πολλά χρόνια ως δικηγόρος και μάλιστα οικονομικών υποθέσεων. Αυτό δεν σας εμπόδισε να μας χαρίσετε εξαιρετικά λογοτεχνικά μυθιστορήματα, τα περισσότερα εκ των οποίων απαιτούσαν ιστορική μελέτη και στα οποία επικρατεί το συναίσθημα. Πώς το καταφέρνετε αυτό; Ποια φύση σας υπερτερεί στην καθημερινότητα, η άκρως ορθολογική ή η συναισθηματική;

Δεν ξέρω, ίσως άλλοι θα μπορούσαν να σας απαντήσουν για μένα. Πάντως ένα είναι γεγονός, όσο καιρό ήμουν δικηγόρος δεν έγραφα. Σας λέει κάτι αυτό;

Αν μπορούσατε να ταξιδέψετε στο χρόνο σε ποια εποχή θα θέλατε να ζήσετε;

Είναι πολλές οι ενδιαφέρουσες εποχές της Ιστορίας που θα ήθελα να είχα ζήσει, ίσως όμως θα ήταν καλύτερα να μπορούσα να ζήσω στο μέλλον, όταν τα ταξίδια στο χωροχρόνο να γίνουν δυνατά, έτσι θα μπορούσα να πηγαίνω κάθε φορά και σε κάποια άλλη χρονική περίοδο.

«Οι άνεμοι του χρόνου συνεχίζουν το χορό τους στροβιλίζοντας ξανά και ξανά αγάπες παλιές, λύπες, χαρές, όνειρα, ελπίδες... και οι πεταλούδες δε ζουν παρά μια μέρα και μια νύχτα μόνο» .Τελικά τί αξίζει περισσότερο; Μία ήρεμη μακροχρόνια ζωή ή μια έντονη από εμπειρίες ζωή πεταλούδας;

Η Παγκάστη η ηρωίδα του βιβλίου μου «Η εταίρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου», προτιμά και αναπολεί την έντονη ζωή κοντά στον Αλέξανδρο και ας κράτησε πάρα πολύ λίγο, από την ήρεμη και μονότονη ζωή που ακολούθησε μετά.. Ίσως και εγώ να προτιμώ το ίδιο με εκείνη..

Ετοιμάζετε κάποια νέα δουλειά;

Είναι λίγο νωρίς, ακόμη με παρασύρουν οι Άνεμοι του Χρόνου. Έχω κάποιες ιδέες που ίσως μορφοποιηθούν, ίσως όχι. Θα δούμε.

Σας ευχαριστούμε πολύ!